

מנחות צב

עניין: סמיכה בקרבנות

שפת אמת

בשם מו"ז ז"ל על המאמר בתנא דבי אליהו¹ ובמדרש² כל האומר פסוק (ויקרא א, יא) ושחט כו' צפונה לפני ה' הקב"ה זוכר לו עקידת יצחק דכתיב (שם ב) כי יקריב מכם כו' מן הבהמה כו' הבקר כו'. הענין הוא כי צריך להיות הרצון למסור נפשו לה'. רק ה' יתברך נותן להיות הבהמה תמורת האדם. וזה פעל יצחק אבינו במה שנעקד. והקב"ה קיבל שה חלופו. נמצא עיקר הקרבן הוא מן האדם עכ"ד ז"ל. וזה ענין הסמיכה בכל כחו³. דבמחשבה ורצון הוא מוסר נפשו. רק שצריך להיות פעולה במעשה גם כן. וזה נעשה על ידי הבעלי חיים. אבל הפנימיות יש גם עתה. לכן תפלות נגד

תמידין תיקנום⁴ דכתיב (הושע יד, ג) ונשלמה פרים שפתינו. שהדיבור יהיה כמעשה להצטרף עם המסירות נפש במחשבה. דכתיב (שמואל א א, טו) ואשפוך את נפשי לפני ה'. שעיקר התפלה צריך להיות במסירות נפש לה'. כי התמידין היו קרבן צבור. ולכן היו אנשי מעמד בעבור כל ישראל⁵. לקיים מסירת נפש כי יקריב מכם (ויקרא א, ב) כנ"ל. על כן צריכין להיות מוכן לזה הקרבן מאתנו ממש. ואז היה הקב"ה בונה ביתו לקבל הקרבן במעשה כנ"ל. ואז אחר החטא היו בני ישראל באמת מוכנים למסור נפשם לה'. וניתן להם העצה במעשה על ידי הקרבן כנ"ל. וביאר מו"ז ז"ל כנ"ל פירוש צפונה לפני ה' היינו המחשבה ורצון שהוא עיקר הקרבן מן האדם עצמו לפני ה' הבוחן לבות:

ריקאנטי פרשת ויצא

ותאמר הנה אמתי בלהה בא אליה ותלד על ברכי ואבנה גם אנכי ממנה [שם ג]. לפי ההמשכה והאצילות שהיתה נמשכת ונאצלת על בלהה שפחתה, היתה נמשכת גם כן עליה, כעין נשיאות כפים, וסמיכת הקרבן, להאציל על הדבר שסומכים עליו כח הראוי, ולפי שלא היה

ריקאנטי פרשת ויקרא

וסמך ידו על ראש העולה [שם ה]. כבר פירשתי טעם הסמיכה כי הוא להאציל עליה חטאו, כמו שארמוז בענין העזאזל, וזהו ונרצה לו, כי מדת הדין תתרצה לו בזה.

ליקוטי מוהר"ן ח"א תורה כה

(שייך לאות א') זבחי אלקים רוח נשברה ששכירת הדמיון הם הקרבנות וכו' ע"ש. וזה בחי' סמיכה על הקרבנות. כי הקרבנות מביאין מבהמות, שהם בחי' כח המדמה, כי הבהמה יש לה ג"כ כח המדמה. וכשאדם הולך אחר המדמה שבלב, דהיינו אחר תאוותיו ח"ו, שבאין מכה המדמה, זהו מעשה בהמה ממש, כי גם הבהמה יש לה כח המדמה. וע"כ כשאדם חוטא ח"ו, וכל החטאים באין ע"י כח המדמה שמשם נמשכין כל התאוות, ע"כ הוא צריך להביא קרבן מבהמות, וצריך לסמוך עליו, ולהתוודות כל חטאיו על הקרבן בשעת הסמיכה, ועי"ז נמשכין כל החטאים וכל כח המדמה על הבהמה, שהיא בחי' מדמה כנ"ל. ואח"כ תיכף לסמיכה שחיטה (ג), ושוחטין הבהמה לקרבן, ועי"ז נכנע ונשבר המדמה: